

[Msta Ditzel.]

vente, at de to, der ikke er det, vil gå med, når man får vedtaget loven om uddannelse for børnehave- og fritidshjemspædagoger.

I lovforslaget nævnes også øvelsesskolerne, som jo ofte er knyttet til seminarierne, og det er vigtigt, synes jeg, at loven indeholder en bestemmelse om, at de må betragtes som en del af seminariet, og at staten overtager drifts- og anlægsudgifter. Skolen skal selvfølgelig godkendes af ministeriet, og elevernes hjemstedskommune må betale en afgift pr. elev.

Da loven ikke kan gennemføres i indeværende år på grund af det store forberedende arbejde, bl. a. med den økonomiske opgørelse, seminarierne må tage sig af, giver ministeren nu tilsagn om en forhøjet bevilling til nedbringelse af studieafgifterne, og jeg vil gerne stille det spørgsmål, om det ikke vil være økonomisk muligt at forhøje bevillingen så meget, at studieafgifterne faktisk bortfalder.

Morten Lange: Jeg ville jo være et skarn, hvis jeg ikke roste ministeren, i hvert fald for, at han vil bortfjerne undervisningsafgifterne ved seminarierne; det har vi jo snakket om før, og jeg synes, det er udmærket, at der bliver taget et initiativ, så det sker. Men jeg må indrømme, at når dette er sagt, så kan der ikke være rimelighed i ikke at se på spørgsmålet om seminariernes indpasning i undervisningssystemet. Mon ikke ministeren i virkeligheden ved denne lejlighed på alvorlig vis har forsømt — som den gode handelsmand, han også burde være — at få noget for sine penge.

Efterhånden må vi jo erkende, at vi er i den situation, at næsten hele vort undervisningssystem finansieres af det offentlige. Der er meget, meget lidt tilbage, der finansieres privat, det må vist efterhånden være promiller. Tilsvarende: en meget stor del af vort undervisningssystem styres af det offentlige, hvilket er fornuftigt og typisk og rimeligt. Det er helt acceptabelt, at der rundt omkring i sådan et stort system findes, skal vi sige ventiler og muligheder for lidt julelege, det skal jeg ikke have noget imod, men jeg synes, det er særdeles betænkeligt og burde have været betragtet alvorligt ved denne anledning, at på det helt centrale område, som hedder uddannelse af lærere

— disse offentligt ledede uddannelsesinstitutioner får jo næsten alle sammen deres lærere fra seminarierne — arbejder man stadig væk med en såkaldt privat sektor. Den er jo ikke privat i realiteten, hvad angår finansieringen. Når vi kommer til regningerne, så betaler det offentlige. Når vi kommer til spørgsmålet om indflydelsen, ja, så findes der et eller andet mystisk, der hedder en bestyrelse, som bestemmer et eller andet. Hvem der har opfundet disse bestyrelser, det fortoner sig et eller andet sted i den blå luft og i fortiden. Det er sikkert prisværdige og gode mennesker, det er jeg ikke i tvivl om — det er næsten alle mennesker, der har med undervisning at gøre — men derfor er det ikke sikkert, at deres opgaver løses på en prisværdig og god måde. Jeg mener, at det er helt unormalt og helt urimeligt at opretholde en fiktion af privatliv, hvad angår styrelse af seminarier, når det offentlige faktisk betaler den hele og fulde udgift, som det nu bliver.

Nu ved jeg ikke, om man kan få ministeren til at tage et snarligt initiativ i den retning. Det lyder ikke meget sådan, for alle hans udmærkede regeringsfæller har jo glædet sig sådan over, at privatlivet bliver opretholdt — jeg kan altså ikke lægge min glæde til, men det får være. Men jeg synes, ministeren i så fald skulle overveje noget andet. Det er selvejende institutioner, det drejer sig om. Mon ikke det ville være klogt, om de også var ægte selvstyrende? Hvorfor skal det ikke være lærerne og de studerende på seminarierne, der skal have styremagten, i stedet for nogle bestyrelser, der som sagt har opfundet sig selv eller eventuelt har fået et par andre til det. Jeg synes, her havde vi et overordentlig fornuftigt sted at starte med en ny styreform i den offentlige sektor. Lad disse seminarier blive selvstyrende, så er de selvejende og selvstyrende og statsfinansierede. Jeg tror, der ville kunne komme gode resultater ud af det, og jeg kunne anbefale ministeren at overveje noget i den retning.

På grund af lovforslagets fornuftige konsekvenser er jeg velvilligt indstillet over for det, men jeg synes ærlig talt, at langt mere vidtgående konsekvenser af, at man kommer med den sidste rest af den økonomiske hjælp, så sandelig havde været på sin plads. Jeg kunne meget stærkt ønske mig et selv-